Մանզումէի Էֆքեար սէնէէտ 300 Նիւսխէ վէ-
ռիլիպ, սէնէվի գըյմէ-
թի Իսթանպուլ իչին 250
ղրշ. վէ ալթը այլըղը 125
ղրշ. վէ Թաշրալար իչին
բօսթա բարասը իչինէտէ
օլարագ, սէնէվի գըյմէ-
թի սաղ ագճէ 250 վէ
ալթը այլըղը տախի 125
ղրշ. տուր։
Վէ պէհէր Նիւսխէսի
40 բարաբա սաթըլըր։

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻՈՆԱՏԻՐ

Իլանաթըն պէհէր սաթը-
ըը իչին ալիրինճի տէֆտէր
իքինճի տէֆտէր 2, վէ ի-
չիւնճիւ վէ սայիր տէֆտա-
լար իչին 1 էրղշ. Իլան սը-
բասընա գօնուլմայան ի-
լանըն սաթըրը 5 ղշ տուր։
Մէքթուպ վէ սայիրը
Գալաթատա Բէյնճէմպիհ
բազարընտա վագը Ն. 29
Իբսի խանընտա Կարա-
պետ Ց. Փանոսեան խմի-
նէ կէօնատրիլէճէք տիր։

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

ԼԹԸՆՃԸ ՍԷՆԷ ՀԱՅԿԱԶԱՆ 10 · 1871 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 10 ՉԱՐՇԷՄՊԻՀ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՆՈՅԵՄԲԵՐ 22 ՆԻՒՄԷՐՕ 1756

ԻԼԱՆԱԹ

Կէրէք Թաշրալարտա, վէ կէրէք պուրատա պուլունուպ տա, Հէնուզ Մանզումէ պէտէլինի էտայէ հիմմէթ իթմէմիշ օլան պաղը զաթլարըն հիմ-մէթ իթմէլէրինի ըէճա իտէրիզ։

Տօքթօր Մինասեան էֆէնտի, բէնճ-շէմպիհ կիւնլէրի տայիմա էվտէ պու-լունաճաղը, վէ սալը կիւնլէրի սաաթ էտէն 8է գատար խայրաթ պագաճա-ղը իլան օլունուր։

Տօքթօրու միւմարիլէյհին խանէսի Պէյօղլուտա Հէնտէք սօգաղը արգա-սընտա, Բէրլէմպէ բազար ճատտէսին-տէ 2 Նիւմէրօլու խանէ տիր։

Մ. Ե. ԶԱՓՐԱՍՏՃԵԱՆ
ԴՍՍԱՏՈՒ ՊԱՐՈՒՑ
ԼԱՆԿԱ ՄԷՐՏԻՎ,ԷՆԼԻ ԿԱԶԻՆՕ

Պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան որ ներկայ ամսոյս 8էն սկսելով ամեն երկուշաբթի չո-րեքշաբթի դիշերներ ժամ 3էն մինչեւ վեց պարույց դասատուութիւն պիտի ընէ։ Դասերը և գլխները խիստ դոհա-յուցիչ ըլլալուն զինքը տեսնել ուզող-ները վերոյիշեալ ընդարանը դիմելու են։

1871 Նոյ. 5 Կ. Պոլիս

Ց. ՄԻՇԼԷԻ
ՍԷՐ

Այս հռչակաւոր գրքին հայերէն տը-պագրութիւնն աւարտած՝ կը ծախուի Պոլսոյ Հայ գրավաճառներուն քով, 'ի դին մէկ քառորդ լիրայի Օսմանեան։

Իրենց պակաս թերթերն ամբողջա-յընել ուզողներն ալ կրնան նոյն գրա-վաճառաց քով գտնել հատը 40 փարայ։

Փ Ա Փ Ա

ՎԷ ԻՆՃԻԼԻ ՇԷՐԻՓ

ՎԱԹԻԴԱՆ ՄԷՃԼԻՍԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻՆՏԷ
ՄՕՆՍ· ՇԹՐՕԶՄԱՑԷՐ
ՆԱՄ ԲԻՍԴՕՊՈՍՈՒՆ ԻՐԱՏ ԻՑԼԷՏԻՑԻ ՆՈՒԹԳ
ԹԷՐԱԻՄԷԻ
Ա. Ա.
ԱՍԻԹԱՆԷ
ՄԱԹՊԱՍԱՑԸ ՍԱՄՈՒԷԼ Ղ. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ
1871

Սաթըլըը հէր քիթապճը տիւքքեան-արընտա ֆիյ 100 փարա։

Ա Զ Դ

ԲԱՂԱՐԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Դաղղիոյ և Բրուսիոյ ճակատամար-տին պատմութենէն եւ քը, ընթեր-ցասիրաց մասնաւոր փափաքանօքը ըս-կրսաւ հիմա հրատարակուիլ 'ի Վիեն-տիկ Բարիզու Հասարակութեան (Գօ-միւն) ազետալի արկածից սրտաճմլիկ և ահաւոր տեսարաններուն պատմու-թիւնը՝ ըստ առաջնոյն թերթ առ թերթ 'ի լոյս ելլալով, և արդէն վեցերորդ և եօթներորդ թերթերը հասած են՝ի քաղաքս, և հետզհետէ ամեն շաբաթ երկերկու թերթ պիտի գայ կանոնաւոր կերպով։ Կը վաճառուի 'ի Սեղբոս խան Բէրլէմպէ, և ամեն աղգայինով գրա-վաճառաց քով։ Դին ամեն մէկ տետ-րակին 60 փարա։

ՑՍՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԹԱՏՐՈՆ

ԲԱՐԵՄԷՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ՅՕՐԹԱԳԻՒՂ,
ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՇՐՋԱՆ

Բարեսէր ընկերութիւնը պարտք կը հա-մարի ներկայ յայտարարութեամբ ծանու-ցանել՝ արգոյ հասարակութեան, որ իւր այս շրջանին ներկայացմանց սկզբնաւորու-թիւնը պիտի ըլլայ ամսոյս 14ին կիւրակէ դիշեր։ եւ միանգամայն կոնկաւ նուիրել իւր շնորհակալութիւնը բոլոր թատերասէր աղգայնոց որք պիտի բարեհաճին քաջալե-րել իւր աշխատութիւնը յաճախելով 'ի թատրոն։

Բարեսէր ընկերութիւնը իւր նախորդ չորս շրջաններուն մէջ աշխատութիւն եւ ճիգ չէ խնայած իւր թատրոնին յառաջա-դիմութեանն եւ թատերասէր աղգայնոց զոհողութեանը արժանանալու համար, որով ընկերական ոգին սիրող եւ յարգող ողջամիտ աղգայնոց խրախուսումն ու ձե-ռընտուութեամբը յառաջադիմական քայ-լեր առած է։ Ահա սոյն եռանդեամբ՝ հա-սարակութեան մեծագոյն և ողջամիտ մա-սին իրաւամբ քննադատած՝ թատերական ոգւոյն մէկ մեծ թերութիւնը կը լրացնէ այս անգամ մէկ քանի պատուարժան դե-բասանուհեաց իւր անձնուէր խմբին մէջ ընդունուելու առթիւը։

Ընկերութիւնս Արգոյ հասարակութեան կողմանէ մինչեւ ցարդ գտած քաջալերու-թեանն եւ համակրութեանը վրայ վստա-հացեալ՝ ներկայ շրջանիս մէջ եւս որ և իցէ զոհողութիւն չպիտի խնայէ հանրաւոր հեղինակաց խաղերուն ընտրութեանը, նը-ւագարանի ներդաշնակութեանը եւ տեսա-բաններու շքեղութեանը համար։

7/19 Նոյեմբեր 1871

ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒԵԼԻՔ ԽԱՂԵՐՆ ԵՆ

Սանդուխտ, Սմբատ, Հարմակ և Աշխէն, Սամէլ Արշաւիր, Լուսուհի, Մահ Ադամայ, Կէյրին Զաւակը, Անառակ Որդի, Տէշ-ղիւմա, Նելի Աշտարակը, Մեր Սիրահար, Անձնիւր Պատուոյն Բժիշկն, Մարի Թիւտոր, Տօն Սէզար տը Պազան, Զոհի փոխանակ զոհ կամ Սիպերիայի ճանապարհը, Օթէլլո, Ֆաուսթ Մաւրիտանացի, Աստղիկ Սոֆի, Նենգ և Սէր կամ Լուիզա Միլլեր, Հեղե-զատին Զորը կամ Որբ ու Մարդասպանը և այլն և այլն։

ԳԻՆԸ ՕԹԵԱԿԱՑ

		Ղշ. Ոգէ սատակ
Ցարկ Ա. Ն.	1, 17, 9.	100
» » »	2, 16, 7, 8, 10, 11,	80
» » »	3, 4, 5, 6, 12, 13, 14, 15,	50
Ցարկ Բ. »	9,	100
» » »	7, 8, 10, 11	80
» » »	1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 13 14, 15, 16, 17,	40
ՆՍՏՍՐՆԵՐ	Առաջին երեք կարգ	15
»	Մնացեալ եօթը	10
ՄՈՒՏՔ		5

Երեսուն ներկայացմանց համար բա-ժանորդագրութեան 0/0 20 զեղչ։

NORTH BRITISH AND MERCANTILE

A. D.

1809

ԵԱՆԿԸՆ ԻԶԻՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐԲԸՆԹԱՅԼ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

	(Լիր. Ինկ.)
Ասքել սէրմայէ	2,000,000
Շիմնիյէտէք քեարտան արթըրըմըշ	3,291,910
	5,091,910
Գումբանեանըն եըլըզդ իրատը	900,000

Իշպու գումբանեա 1809 տա, եանի պունտան 62 սէնէ էվվէլ թէշքիլ օ-լունմուշ օլուպ, վէ քէնտիսի սէրմայէսինտէն մատտէ քեարտան արթըրտը-ղը պիւյիւք մէպլաղ իլէ տիւնեանըն էն պիւյիւք շիրքէթլէրինին սըրասընա կէչմիշ տիր։

Կէրէք էհալինին քէնտի մաղազասընտա, վէ կէրէք Իսթանպոլ վէ Գա-լաթա կիւմրիւքլէրինտէ պուլունան մալլէրի, վէ կէրէք էվ, մաղազա վէ էպնիյէի սայիրէ վէ էշեա, քէօյլէրտէ վէ եախսոտ շէհիր իչինտէ սիկուրթա իթմէք իչին իլան իտէր։

Սիկուրթա թութմագ իսթէյէնլէր, Գալաթատա Դէորդ պէյ խանընտա Ն. 9, մէզքիւր գումբանեա թարաֆընտան դուտրէթը քեամիլէսի պուլու-ռան ատ նթի Մ. ՈՒԻԼԻԵՄ Ր. ՍՈՒԱՆ՝ա միւրաճաաթ լյլէմէլէրի։

ԳԱԼԱԹԱՅԱ ՄԻԻՆԻՍԻԲԱԼԻԹԷ ԽԱՆԸ ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԷ

Մ. ԴՕՐԻԶՕՆՅԻՆ

8 Նիւմէրօլու մաղազասընտա սաթըլըը վէ սաթըն ալընը Էվրոպա տէվլէթլէրինին քեաֆիֆէյի իգրամիյէլի իսթիգրազ պիւլթլէրի։ Մէզքիւր մաղազատա միւճէվհէրթ սաաթ վէ սաաթ գօրտօնու տախի սաթըլըը։

ՂԱՑԷԹ ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

Մ. տը Քօրիչօնէրին մաղազասը, հէր վագըթքի կիպի պու ատֆա տախի, եա-նի Ռումելի ատմիր եօլունուն Էօնիսիիզտէքի Ալաֆրանկա Դեկտեմբեր 1 տէ Զէրիլէձէք սէհիմլէրի ըբրօմէպլէրինի սաթըլըա չըգարաճաղ տըր։ սաթըղը ըբրօ-մէպլէրին սէհիմլէրի քէնտի մալի տիր։ Մէզքիւր սէհիմլէրին 1871 հոկտեմբեր 1 տէն Ֆայիղլէրի իլէմիկնատէն, մէրթէրիլէրիմիզ տախի, մէզքիւր Ֆայիղտէն խա-թիֆատէ իյլէսինէր իչին, 30 թէքմիլ ըբրօմէս վէ եախսոտ 60 չէյրէք ըբրօմէս ալան-լարա ֆէվգէլատէ օլարագ պիր ըբրօմէս գիեատէ իգրամ օլունճաղ տըր։ Հաթթա պիրտէն պալէատէ պէեան օլունտուղու կիպի, 30 վէ եախսոտ 60 ըբրօմէս ալմանա հաճէթ եօգ տըր, չէյլէքի պիր ատամ բլեանքօսու չըգմաեան պիպիմ քեաֆիֆէյի ըբրօմէպլէրիմիզի թալաղ օլունան մըզտարը գատար թօրլաեըպ մաղազասընդա կէ-թիրտիկինտէ, պէտէլինէ, Պուքրէշ չէհրին 20ֆրանքլըգ պիր պիլէթինի պատիհէվա-ախզ իտէր։

Ֆիեաթլար թէպտիլ օլմաեըպ, էվվէլքի կիպի, թէքմիլ իգրամիյէի դաղանան ըբրօմէս, 3/4 մէճիտիյէկ, իգրամիյէնին տէօրթտէ պիր գըսմընը դաղանան ըբրօ-մէպլէր 1/4 մէճիտիեէկ սաթըլաճաղ տըր։

Տէյիլ ալթընա վէ եախսոտ 10 տա պիր, իլլա դաղանան մէպլաղընը տէօրթտէ պիր դըսմընը վիրմէքտէ օլաուղումուզա տիգդաթ օլունմասընը բիճա իտէրիզ։

Սօգաղլարտա ըբրօմէս սաթանլարընը հիյլէքեարլըղլարտա պուլունմուշ օլտուգլա-ըը թարաֆընդա պիլմիրիմիզ օլտուղունան, պիպիմ ըբրօմէպլէրին սօղաղլարտա սաթըլմաեըպ, իլլա, եալընըզ Միւնիսիրալիթէ խանը իթթիսալինտէքի 8 Նիւմէրօլու մաղազամընտա սաթըլտըղընը իլան իթմէքլիյի քէնտիսիզ վազիֆէ իտինմիշիզ տիր։

Տ. ՔՕՐԻԶՕՆԷՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ

ԱԶԳ. ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային Ընդհ. Ժողովոյ Լդ. Նիստը պիտի գումարի, յառաջիկայ ուրբաթ օր, 12 Նոյեմ. 'ի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին Ղալաթիոյ։

Ատեանը պիտի բացուի ժամը 6 ին և գոցուի 10 ին։

Կը հրաւիրեմ զազգային երեսփոխանս կատարել ազգասիրաբար իրենց նուիրական պարտաւորութիւնը։

26 Հոկտ. 1871 Մնամ աղօթարար
'Ի Պատրիարանի Հայոց Պատրիարք
Կ. Պոլիս Կոստանդնուպօլսոյ
Մ. Վ. ԽՐԻՄԵԱՆ
Արքեպիսկոպոս Գլակայ Վանից

ԿԱՐԳ ԽՆԴՐՈՑ

1. Տեղեկագիր դաւառական հարըստահարութեանց քննութեան ցանձնաժողովոյ,

2. Մրագիր յարաբերութեանց Կիլիկիոյ կաթուղիկոսին ընդ Ազգ. Կեդրոնական վարչութեան։

3. Վավերացումն ընտրութեան կաթուղիկոսին Կիլիկիոյ։

4. Ընտրութիւն ազգ. վարչ. կրօնական ժողովոյ,

5. Ատենական կանոնագրութիւն,

6. Համարստութիւն ազգային վարչութեան, Քաղ. ժողովոյ,

7. Վերաքննութիւն Սահմանադրութեան. —Գլուխ Ա.

8. Կեդրոնացումն և ապակեդրոնացումն։

Բ. Ատենադպիր ընդհ. ժողովոյ
Յ. Հ. Մէրեէ-Գուլի

ՓԱՆՈՍԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Մէղքիւր վարժարանքն քիչատ ի-տիլտիկի հաՓթա, գօլերա իլլէթի պիթիւն պիթիւն տէՓ օլմագ տէրէճէսինտէ իքէն, Գասբմ–բաշատան Բիրի–բաշաեա աթլատրդը, վէ եավաշ եավաշ հէր թարաՓա աղ չօգ եաբելտրդը մալիւմ տուր։ Պու հալտէ, հալիլէ հէր խուսուստա, էլտէն կէլտիկի դատար, չակիրտանքն բահաթքնա վէ սբհ-հէթի պէտէնէյ,էսինէ չալբշբլմբշ տբր, լաքին, պու ճիւլէ իլէ տախի, չօգլար հագդլարբ,լա, վէսվէսէլերինտէն նա,ի չօճուգլարբնը կէօնտէրմէքլիկէ թէրէտ տիւտ իթտիքլերինտէն, կէրէք կիճէլի կիւնտիւզլիւ վէ կէրէք սալթ կիւն. տիւզլիւ անճագ օթուզ պէշ նէՓէր չակիրտան կէլմիշ տիր։

Իմոի, համտ օլսուն պիր դաշ կիւնտէն պէրու, մէլուն իլլէթին իսմի վէ ճիսմի նապէտիտ օլմաեա պաչլամբշ օլտուզունտան կէրէք խոթանպօլտա վէ կէրէք թաչրալարտա պուլունան զաթլարա քէմալի էնինյէթ իւզրէ, քէնտի էվլատլարընը կէօնտէրմէլերինի իսթար իտէրիզ։

Փանոսեան վարժարանա բարասբզ հիչ պիր չօճուգ ալամահաճաղլմբզը, չէնտ տէՓա տբր իլան իթտիկիմիզ հալտէ տախի, պաղը տօսթլարբմբզը, թաճիպ իտէնէր պուլունտուզուն ի-չիթմէքտէյիզ։ Վէ պու չէյ պաղը տօսթլարընն տախի էսէՓինի մուճիպ օլտուզունտան, պիր չարէ տիւշիւնիւլերէք, Փուդարա չօճուգլարընտան տախի, հիչ տէյիլ իսէ պէչ օն չօճուգ պուլունտուրուլմասընը արզու իթմիշլեր, վէ պունատա շու չարէյի տիւշիւնմիւշլեր տիր. չէօյլէ քի, եանբմբզտա պիր իեանէ տէՓթերի աչբլարն, վէ մէղքիւր իեանէ տէՓթերինէ Պաշտպանլբդ իսմի վիրիլսին, վէ թօրլանան իեանէյէ գարշբլբդ օլարագ, Փուդարա չօճուզու ալբնսբն։ Պու մէտհէ չաեան թէքլիՓ վէ թէրթիպի, Օրթաքէօյտէքի Բարեսէր ընկերութիւնու իշիթէրէք, բէշինան իքի պուչուդ լիրա իհտա իյլէտիկի կիպի, Գեր. Մեսրովպ սրբազան տախի այտա պիրէր մէճիտիյէ հիմնէթ իթմէք իւզրէ պաշտպան եաղբլմագլբզը արզու վէ միւրատ իթմիշ օլտուզունտան, թէչէքքիւրի ազիմիմիզի թագտիմ իտէրիզ։

Շունու տախի ունութմաեբզ պէեան իյլէմէկէ քի, Փանոսեան վարժարանտա, հէր նէ գատար, պիրէր աիւրլիւ թաամ վիրիլէճէկինի իլան իթմիշ իտիք իսէ տէ, իշլեր էօյլէ կէթիրմիշ տիր քի, իքիշեր տիւրլիւ նէՓիս թաամ վիրիլմէկէ մէճպուրիյէթ հասբլ օլմուշ, վէ պու ատէթէ տէ արթբդ պէօյլէճէ տէվամ իտիլէճէք տիր։

ԱԴԱՊԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Օրթաքէօյ Բարեսէր ընկերութիւնու թարաՓքնտան կէօնտէրիլէրէք, Մանզումէմիզտէ 'տէրճ իտիլէն իլանլարա գարշբլբդ Փարա գապուլ իթմէյիպ, մէղքիւր ընկերութիւնա օլ գատարճբգ խբտմէթ տախի քէնտիմիզ իթմիշ օլմոգլբգլա իՓթիխար իյլէմէք իսթէտիկիմիզտէն, պու տէՓա Ադապեան վարժարանա իքի պուչուդ լիրա իհտա իյլէմիշ տիր, վէ պու համիյէթլէրի քէմալի թէչէքքիւրիմիզի տավէթ իյլէմիշ տիր։

Սրբազան Պատրիարք Հայր հազրէթլէրինին տահա պունտան պէշ հաՓթա էվվէլ, Պալատ քիլիսէսինտէ կիտիպ քարոզ վիրտիքտէն սօնրա, Փանոսեան վարժարանա թէչրիՓ իյլէտիկի հէր քէսին մալիւմի տիւր, հալ պու քի, ճիւմա իրթէսի կիւնիւ Օրագիրինտէ, Պիր Պալատը իմզասը,լա, պիր մէքթուպ տէրճ իտիլէրէք, միւշարիլէ,յհ հազրէթլէրի իչին, իւչ աէնէտէն պէրու Պալատա աեագ պասմատը տէնիլէրէք պիր թագըմ թէչէքքիլեր իտիլմիշ տիր։

Զաթէն, պու թէաճճիւպ վէ թէէսսիւՓէ շաեան պիր իՓթիրա տբր, լաքին Օրագիրտէ տէրճ իտիլմէսի տահա զիեատէ շայանը թէէսսիւՓ տիւր. չիւնքի, Սամաթեա թաղ. խորհուրդու թարաՓքնտան, Սահակեան վարժարան զինէթինտէ հազբր պուլունմագ իւզրէ, միւշարիլէ,յհ հազրէթլէրի տավէթ իտիլմիշ, վէ թէչրիՓ իտէճէկի տէ չէնտ տէՓա իլան օլունմուշ իքէն, թէչրիՓինտէն պիր կիւն էվվէլ, մէղքիւր զազէթանքն միւէլլիՓի հէմ Սամաթեալը, վէ հէմ ալիզաթ տավէթ իտէն քէնտիսի օլտուզու հալտէ, էօյլէ պիր իՓթիրա, սիթէմ, վէ օղ կիւնիւ Սամաթեաեա կիտէճէկինէ գարշը օլան էօյլէ պիր մէքթուպու գապուլ իյլէմիշ տիր։

Աճէպա պու պիր տիգգաթբզը,գ մը տբր, Լեոգսա պիր Նիյէթի խէՓիյէ վէ Փասիոէ վա՞մ մը տբր, արթբգ օրասընը հէր քէսին մուհաքէմէսինէ թէրք իտէրիզ։

Իշթէ պու պապտէ, շու աթիտէքի մէքթուպու ախզ իյլէմիշ օլտուզումուզտան, այնէն տէրճ իտէրիզ։

. . . Խուսադիր,

Անցեալ Շաբաթ աւուր Օրագրին մէջ Պատուոյի մը նամակը կարդացի, որով զբրեթէ յայտնապէս տրտունջ կը բառնայ ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք հօր դէմ անոր համար որ Ն. Ս. երեք տարի հետ աւանդին Հրեշտակապետաց տօնախմբութեան առթիւ չէ կամեցեր յայց ելանել եկեղեցւոյ թաղին։ Թէ նամակագիրը իրօք Պատուոյի է՝ պարտի դիտնալ որ ամենապատիւ սրբազանը՝ անցեալ հոկտեմբեր 3 ին Պալատու եկեղեցւոյն այցելութիւն մը ըրաւ և ազգու քարոզ մ'ալ տուաւ, եթէ նամակագիրը Պատրիարք սրբազանին՝ յորմէ հետէ ամբարձուած է 'ի դահ պատրիարքական՝ բռնած ընթացքը գիտած է ինչպէս որ շատեր որ Պոլիս կը բնակին՝ ըրած են առանց դժուարութեան, պարտի գիտնալ որ մեր այժմեան Պատրիարքը եկեղեցեաց տօնախմբութեանց առթիւ այցելու գացած չէ և ոչ ալ պատարագ ամատոյց դանուած։ Թերեւս մեծ իրաւունք ունի այսպէս ըրած ըլլալուն, ես իր դատաւորը չեմ։ Նամակագրին յիշեալ թաղին ընիկներէն ըլլալուն վրայ տարակոյս չունիմ, և կը կարծեմ որ Պալատու Թաղական խորհրդոյն և ազգային գործոց անկերպարան վիճակը յուզած և խանգաղատեցուցած է իր սիրտը թաղին վրայ, և ասով իրրու ծովասոյզ ոմն փրփուրին ձեռք կ'երկնցնէ։

Ընդ այսու պայմանաւ՝ Պ. Նամակագիրը կրնայ չբմեղ ելլել և ես կ'ազաչեմ զինքը որ հետագայ երկու խօսքս մոռիկ ընէ։ Եղբայր և բարեկամ, Սրբազան Պատրիարքը իր պարտքը կատարած է վաղուց։ Թաղ. խորհրդոյ մը ընտրութեան հրահանգ դրկեց՝ ընտրական գործողութիւնք կատարուեցան բայց Ձեր ընտրեալք մեծաւ մասամբ պաշտօն չընդունեցին, հարիւրաւոր ընտրողներէն քանի՞ն մասնակցեցան ընտրական իրաւանց, երեւակայէն անգամ կ'տպչեցնէ զմարդ։ Ինչ կրնայ ընել Պատրիարք մը և վարչութիւն մը անանկ թաղի մը որուն մեծամասնութիւնը անտարբեր է, և միթէ իր պարտքը կատարելէն ետքը Պատրիարք սրբազանը պարտական է հարստահարեալ և չարակոչիմ գաւառացոց մեծ հոգը թողուլ և Պոլսոյ անտարբերներուն ետեւէն ընկնիլ, անոնց որոնց կանայքը ուստերքն ու դստերքը կատարեալ ազատութիւն կը վայելեն և մեծ աներկեւանութիւն, բարեկամին խորհուրդ կուտամ որ իր պերճախօսութեանը գոյիւ չափ իր թաղեցիները յորդորէ հրաժարիլ յանտարբերութենէ և անհոգութենէ որ ժողովուրդներու դէպ 'ի կորսաեան անդունդը ճանապարհորդող ժամանակիս չարագոյն մոլութիւններէն մէկն է։ Անտարակոյս եմ որ ինքն ալ ինչպէս շատեր կը հոմանայնի խոստովանելու որ մեր Պոլսաբնակ ազգայնոց (լուսաւորեալ կոչուածներուն) ամենամեծագոյն մասը՝ 'ի վնաս բոլոր հայաբնակ գաւառաց կը զեղծանին իրենց վայելած ազատութեամբն և աներկեւանութեամբն և ասով այդ մեծ բարիքներուն ամենեւին անարժան ըլլալնին կ'ապացուցանեն դէմ յանդիման բոլոր աշխարհի։ Խնդ Հայ ժողովուրդ Պոլսոյ, նախատուութեանդ դէմ եղած սպառնալիքը խիստ մեծ է, սթափէ՛, արթնցէ՛ր, լռիկ մնջիկ գործէ և ճանապարհութեամբ քեզ խարսնները հեռացուր քովէդ ինչ կերպարանքով ալ դէմդ ելլալ յանդգնին թէ եկեղեցականի թէ խմբագրի և թէ ազգասիրի։ Հայաստան՝ դատարակութիւնն է, ազգասիրութիւն՝ քրիստոնէական առաքինութիւնք, երջանկութիւն՝ յարգանք օրինաց։

Պալատու թաղին հետ յարաբերութիւն ունեցող գաւառացի մը

ՍՕՆ ՀԱՎ ԱՏԻՇԷՐ

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՃԱՐ

Վիէննա, 15 Նոյ.

Գոնթ Անտրասսին մէմուրիւէթ կէչմէսի, Իթալիա վէ Ֆրանսաեա էմ նիեէթ ալիրմէքտէ տիր կիպի կէօրիւնիւր։

19 Նոյ.

Ավսթրիա շիրքէթի միւտիրի Մ. Պրէսսօն, Ռումէլի վէ Սբրպ տէմիր եօլլարընն պիրլէշթիրիլմէսի մատտէսի հադգընտա մուխապէրաթա կիրիշմէք ռուխսաթը իլէ Բարիսէ ավտէթ իյլէմիշ տիր։

ԻԹԱԼԵԱ

Բօմա, 13 Նոյ.

Վիկիլիանօնուն եէնի փիսքոպոսու, քէնտի ճէօմաաթընա իրսալ իյլէտիկի պիր շրջաբերականքնտա դբրալ հազրէթլէրի իչին տուա իտիլմէսինի էմր իյլէմիշ տիր։

ԸԶՎԻՑԷՐ

Ֆբրիպուրկ 10 Նոյեմբեր

Ըզվիցերին պիր չօգ չէհիրլէրինտէ, ոուլու կազ իլէ եագբլմիշ պիր չօգ հարիգ զուհուր իյլէմիշ տիր։

ՀՕԼԱՆԴԱ

Լա Հայ 18 Նոյեմբեր

Գամարա, Գապինէթօնուն մուխալիֆէթինէ բաղմէն, բաբա հիւքիւմէթի նէզտինտէ պուլունան Ֆիլէմէնկ սէֆարէթխանէսինի լաղվ իյլէմիշ տիր։

ԵՈՒՆԱՆ

Աթինա 18 Նոյեմբեր

Շէհիրտէ ամէլէլէր թարաՓքնտան պաղը կէօնա ույզունսուզլուգլար զուհուր իյլէմիշ տիր։

ԻՍԲԱՆՆԱ

Մատրիտ 19 Նոյեմբեր

Գապինէթօ իսՓիՓիա իյլէտի։

ԱԼՄԱՆԵԱ

Պէրլին 19 Նոյեմբեր

Պօրսատա բէ.ք չօգ սէհիմ պուլունուպ ,Ֆայքի անլէրի սաթքպ բարասբնը։ լմագ միւմքինսիզ տիր, Ֆօնտալար տուչէր տէյի դօրգուլմագտա տբր։ Պավիէրա հիւքիւմէթի Բէչթակ նամ միլլէթ մէճլիսինտէ, քէնտի մէմուրիւէթլերի իճրասը հէնկէամընտա պէլէտիյէ դանունունիզամաթա գարշը սէօյլէէն բարասլարբն իքի սէնէ մահպուսիյէթէ հիւքմ օլունմալարընը թէքլիՓ իյլէմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Պիր դաչ սէնէտէն պէրու սիւրկիւնտէ պուլունմուշ օլան Ակեահ էՓէնտի պու կիւնլէրտէ Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Սէնէյի հազբրէ պիւտճէսինի թանզիմ ու թէրթիպ իյլէմէքիչին թէչէքքիլ իյլէմիշ օլան գօմիսիօն, սայքի քէնտի մէշղուլիյէթինէ խիթամ վիրմիշ օլուպ, սէքիզ օն կիւնտէն վէ եախօտ էն կիճի պայրամտան՝ սօնրա մէղքիւր պիւտճէ նէչբ օլունաճագ տբր։

—Պէյօղլունուն եանան մահէլլէրինտէ կիճէլերի պիր թագըմ խբրսբզ բէյտա օլուպ, եաբուլարտան պիր չօգ էտէվաթ, թուզլա չալտրդտան մատտա, թէմէլլերի տախի պիր էյիճէ գաղբպ թաչլարընը չբդարմագ տա տբրլար։

—Պիր Օսմանլը գաաընը, Էրմէնի գունտուրաճբլարտան պիրիսինին տիւքքեանքնտան պօթին սաթքն ալմագտա օլտուզու իչին, մէրգում գունտուրա, ճբնքն տիւքքեանը հիւքիւմէթ թարաՓքնտան գարաթտբրբմբշ աբր։ Էկէր, տիւքքեանլարտան պօթին սաթքն ալմագ Միւսլիման գարբլարա եասադ իսէ, Ֆագբը գունտուրաճբը թէէտիպ իթմէքլիքտէ մանէ՞ա նէ։

(Ֆար տիւ Պոսֆոր)

—Պու կիւնլէրտէ, Պիյիւք Ատատա զայէթ թօվաՓ պիր վագա զուհուր իյլէմիշ տիր. չէօյլէ քի, քիւչիւք չօճուզուն պիրիսի վէՓաՌ իտիպ, բէտէրի, խանէսի գարանթինա թահթբնա ալընմասբն իչին, չօճուզուն լաչէսինի կիճէլէյին ալբպ գարանլբդտա, ճէզիրէյի մէղքիւրուն մէղարլբզընտա վագբ օլան ուՓաղ քիլիսէյէ կէօթիւրիւր, վէ էվլատընը օրաեա գօհուպ եանընա տախի պիր մում եադբպ դօր վէ պատէհու ալբպ եիւբիյիւ վիրիր։

Ճիվարլարտա տավարլարընը օթլաթմագտա օլան պիր թագըմ չօպանլար, հիչ պիր վագբթ բչբդ եադբլմամբշ օլտուզու հալտէ, օլ կիճէ մէղքիւր քիլիսէտէ բչբդ եադբլմբշ օլտուզունու կէօրիւպ, մէղարլբզա կիրէրլեր վէ քիլիսէնին դարուսունու աչարլար։ Կէօղլէ-

րի էօնիւնէ թօվաֆ վէ այնի վագբթա եիւրէք տէլիճի պիր մէնզարէ տիր չբգար · չէօյլէ քի , էօլմիւշ չօճուղուն տօնուդ պիր բշբդլա թէնվիր օլմուշ եիւղիւնիւ կէօրտիւքլէրինտէ , եիւրէքլէրի գալգբպ աղլարլար ։

Հիւքիւմէթէ խապեր վիրիլտիքտէ , ֆէրտասը կիւնիւ չօճուղուն բէտէրի ճէլպ օլունմուշ , օ տախի անինտէ վուդուի հալի իգբար էյլէմիշ տիր ։

—Պիր թագբմ մէմուրլարը աղլարլէ , եէրլէրինէ սայիրլէրինի կէչիրմէք նիչէեէտէք սիւրէճէք տիր տէյլի հեր քէս քէնտու քէնտույէ սիւալ էյլէմէքտէ տիր ։

Պիր չօգ էեալէթ վալիլէրի , մահէլի մէմուրիեէթլէրինէ կիտէր կիթմէզ վէ եախօտ հէնուզ եօլտա իքէն , պաշգա պիր եէրէ վալի նասպ լտիլմէքտէ տիրլէր ։

Պու պապտէ տիւն ախշամ իֆթարտան սօնրա մուազզամ պիր զաթ տէտի քի թիւրքիատա հիչ պիր վագբթ պու կիւնքի կիւն օլտուղու կիպի եօլճուլար իչին պու տէրէճէ էմնիյէթ պուլունմամշ տբր , պունուն սէպէպի շու սուրքի տէյլի իլավէ իթտի մէրգում մուազզամ զաթ , մէմալիքին քեաֆֆէյլի ճատտէ եօլլարընտան եէնի մահէլլի մէմուրիյէթլէրինէ կիտէն պիր թագբմ զապիթանտէն վէ քեաթիպ թագբմընտան մէմուրլար կէչմէքտէ վէ պունլարտան հեր պիրիսի իլէ զապթիյէ տախի կիթտիյինտէն , հայտուուլար եանաշամաէրբպ ուզագլարտա տօլաշմագտա տբրբար ։ (Դուրիկ)

—Ֆար տիւ Պօսֆօր զաղէթասընէն կէլիպօլուտան ալբպ տէրճիյէտիկի պիր մէքթուպուն մաէլինէ նէզարէն , չէհրի մեղքիւր միթէմէքքինէրինտէն Ահմէտ պէյ նամ քիմէնէնէն մախտումի Ալի պէյ , դօնագլարընտա խբամէթճի պուլունան Մարիա նամ պիր Բում գբզընա ալէագա լտէրէք , բրկընա կէչտիքտէն սօնրա , դապահաթընը կիզլէմէք իչին , վալիտէսի հանբմէն վասբթասը իլէ , մէրգումէյի եաշմագ վէ ֆէրաճէ իլէ տօնաթարագ , տինի իսլամիյէյի դապուլ իթտիրիրլէր , վէ պատէհու նիքահ իթմէք իւզրէ պիր Միսլիման խանէսինտէ թէվքբֆ իտէրլէր ։

Հասան թահսին փաշա հազրէթլէրի , մեղքիւր վագաեը խապեր ալարագ , թահգզգ վէ թէտագբգինէ թէչէպպիւս լտիպ , մէրգումէնին անա վէ պապասը վէ Կէլիպօլիւ Բում բէյլիսի բուհանիեէսինի ճէլպ իլէ գբզբն պուլունտուղու Միսլիման խանէսինէ կէօնտէրմիշ տիր , գբզլիսէ , աթվարը զայրբ լաեբգասընտան նէտամէթ իտէրէք , վէ իսթէյէրէք օլմաեբպ իլլա պաշընա կէլէն՝ բէղալէթտէն՝ նաչի թէսլտիլի մէզհէպ իտէճէկինի վէ պաշընա կէլէն ֆէլսքէթի , մէրգումունա պէեան վէ հիչ պիր վագբթ , բէտէրլէրինին պուլունտուղլարը տինտէն չբգմաեաճաղընը իգբար էյլէմիշ տիր ։

—Զապթիեէճէ զուհուր իտէն սուլի իսթիմալէ մէտխալի պուլունտուղու շիւբհէ օլունարագ սապբդ զապթիեէ մուհասէպէճիսի Հիւսնի էֆէնտի տախի թէվգբֆ օլունմուշ իտի իսէ տէ , իճրա օլունան իսթինթագլարընտան պու պապտէ հիչ պիր չէյ թէպէյեիւն էյլէմէտիկինտէն , սալը վիրիլմիշ տիր։

Զապթիեէ նէզարէթինճէ իճրա օլունան իգնօմիա իւզէրինէ քէնտուլէրէ եօլ վիրիլէն մէմուրլարտան պիր խայլիսի , վիլայէթլէրէ մէմուրէն իրսալ օլունաճագլարը վէ պունու գապուլ էյլէմէյէնլէրէ ճէվապը դաթի վիրիլճէյի իշիտիլմիշ տիր ։

———

Շու աթիտէքի թասհիհի սէհվիեաթա , մէմնունէն միսարաաթ իտէրիզ։

1871 Նոյ· 4 Տրապիզն

... Միւսլիմ ,

Պու տէֆա զաղէթայի միթէպէրինիզին 1744 իւնճիւ Նիւմէրօսունտա , Գուզուճան զ ազասընէն զ այիմագամը Շախ Հիւսէյին օղլունուն պարպարլըգլարը հագգընտա օլան մահզար վէ միւթալայի զաթիյէնիզի օգուտուգ վէ մէմնուն օլտուգ իսէ տէ , Կիւճէնէկ Ազասի Մէհէմմէտ վէ Գարա Հիւսէյինզատէ Մէհէմմէտ պէյլէր պու պարպարլըգլարա տախիլ օլմաեբպ , անլէրին իսիմլէրի եանընշլըգլա եազբմըշ օլտուղունտան , միւսայիլէյհ էքի պէյլէր , զայիմագամը միւսաիլէյհ հագգընտա միւտտաի օլուպ , հագգլէրինտէ իսկ չէհատէթի հասէնէ պուլունտուղու մահզարլէրտէ տախի աշիքեար օլուպ , հէր հալտէ շու սէհվիեաթըն թասհիհինէ հիմմէթ օլունմասը , վէ մախսուսէն խաթբրը նագիքլէրի սիւալի ղբմընտա թէրգբմի արիպայի տօսթանէնէ լպթիտար օլունտու ։

* * *

———

Ի Լ Ա Ն

Պիզ զիրտէ իմզա սահիպլէրի լիւլէ թաշը թիւճճարը պունտան պիր գաչ այ մուգատտէմ , զայրի բէսմի սուրէթտէ օլարագ , պէյնիմիզտէ իքի գբթա շուրութնամէ գալէմէ ալբպ , չբգընթը տէնմէքլէ մալիմ լիւլէ թաշընն էն էտնա ճընսընտան մուպաեա իթմէմէյէ դարարլաշմըշ , վէ էվրադը մեզքիւրէնին միւտտէթի ասհապը իմզանընն բէյլինէ մէվգուֆ օլարագ իմթիտատ իթմէք իւզրէ օլտուղու հալտէ , էսկի շէհիր հիւքիւմէթինէ էմանէթէն պբբագբմբշ իտի , շէօյլէ քի սահիպի իմզատէն պիրինին վէ եախօտ պիր զայրընն թահթը թասավվուրունա կէչմէյէ , իմտի պու տէֆա մեզքիւր գօնթրաթլար հէր նասբլ իսէ մուղայիրի նիզամ օլարագ պիր զաթըն եէտինէ կէչմիշ օլաուղու մէսմուիմիզ օլտուղունտան պու խուսուսուն թահթընա պիր էֆքեարը ֆասիտէ մէսթուր օլտուղու միւշէվիշը պաբբ աճիզանէմիզէ մուճիպ օլտուղունտան էվրադը մեզքիւրէյի հիւքիւմէթի միւմիլէյհատէն բէսմէն դատէսինի թալեպ էյլէտիք իսէ տէ , ալոզինէ նայիլ օլամատբզբմբզտան , պատէմա էվրադը մեզքիւրէ հէր քիմին եէտինտէ զուհուր իտէր իսէ , հավալէյի սէմմը իթիպար օլունմաեբպ , հիչ մագամընտա ատտ օլունաճաղընտան պէեանը քէյֆիյէթէ իպթիտար էյլէտիք ։

Էսկի շէհիր , 30 հոկտ. բում 1871

Կարապետ Զուհաճեան
Յովհաննէս Զալբգեան
Եօրկի Բբրանչօֆ
Խրիսթաքի Գուրումճու օղլու
Անտոն Յահն
Արապզատէ Հաճի Հիւսէյին
Յովհաննէս Մարկոսեան
Գարլօս Գօհն

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Լօնտրա , 21 նոյեմբեր

Էսհամը ումումի	47 1516
1865 խամթիգրաղը	64 3/4
1869 խամթիգրաղը	54 5 8
բանսրբ ֆօնտօսու	54 7/8

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԶԱՍԸ

Էսհ· ումումի Նոյ· 9	Ախշամ գարան	52–30
» » 10	Սաբահ սգբլբը	52–19
» »	Սաաթ 6	52–22
Խամթիգրաղ 1863		333–
» 1865	« «	338–50
» 1869		276–
Սօսիէթէ ժէնէրալ		10–01
Քրէտի »		10–
Շըմէնտրֆէր սէհիմէրի		143–

Թրամվա , հիսսէլէրի 50 ղշ· պաշ խանէօր

ԱԳՃԷԼԷՐՈՆ ԲԻԶԱՍԸ 10 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Ինկիլիզ լիրասը	109— 12
Ֆրանսբզ ալթունու	87— 11
Բօլ	89— 06
Գրբմից ալթունու	51—27
Պէեազ Մէհիտիյէ (ֆարգը	1—02
Պէշլիկ վէ մէթալիք(ֆարգ	104 33—104 38
Վագբը	117–30
Կէլճէճէք գուրօն աքօնթօսու	0|0 3 5|8

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

Մ· ԹԻԷՐԻՆ ԻԾԿԻԻԶԱՐԼԸՂԸ

Բարիստէն եազբմբշ օլան պիր մէքթուպտա շու վէճճ իլէ օգունմուշ տուր։

Մ· Թիէր , հէր կիւն՝ գբշբն չիտտէթինէ բաղմէն սապահբն սաաթ պէշինտէ եաթաղընտան գալգբպ , էվվէլիսի կիւնիւ գապուլ էյլէմիշ օլտուղու ատամլարը հուզուրունա գապուլ իտէր։ Բարիստէ իգամէթ իտիպ տէ , Մ· Թիէրին հուզուրունա չբգմագ խսթէեէն ատամլար , Վէրսայլա կիտիպ օրատա եաթմալը տբրլար։ Մ· Թիէր , ումումէն հուզուրունա սաաթ սէքիզէ գատար ատամ գապուլ իտէր , ֆագաթ էկէր հուզուրունա չբգաճագ ատամլարը մէզքիւր վագբթտան էվվէլ գապուլ իտիպ՝ սաաթ սէքիզէ գատար տահա վագթի պուլունտուղունտա, մէմուրլարբն քէնտի իշլէրինէ տիգգաթ էյլէմէքտէ օլտուգլարբնը պիզզաթ թահգբգ էյլէմէք իչին գալէմլէրի տօլաշբը։ Էվվէլլէրի , չօգ տէֆա պագբ մէմուրլար հէնուզ իշլէրի պաշը ուճունտա պուլունմազլար իտի · Մ· Թիէր՝ պու հալի կէօրէրէք աթէշ բիսկիբիւ , վէ վագթինտէ իշլէրի պաշը ուճունտա պուլունմաեան մէմուրլարա եօլ վիրէճէկինի թէհոտիտիտէր՝ վէ հիչ տէյիլ իսէ պանա պագբպ տէ պէնտէն իպբէթ ալբն՝ Եաթագտան գալգալը շու գատար վագբթ օլուեօր վէ օլ վագբթտան պէրու շու գատար իշ կէօրտիւմ տէր իտի ։ Մ· Թիէր , պու սուրէթլէ , մէմուրլարը՝ վագթինտէ կէլմէեէ մէճպուր գբլմբշտբր · չէօյլէ քի , չիմտի , իշլէր սաաթ կիպի նիզամընտա եիւրիւմէքտէ տիր ։ Հէրսի պու տէյիլ Մ· Թիէր , կէչէն կիւնլէրտէն պիրիսինէ , գալէմլէրտէն պիրիսինէ կիրտի վէ օրատա յիկարալարբն տիւմանընտան ատէթա պօղուլմագ բատտէլէրինէ կէլտի · Նասբլ քի մալիմ տիւր , Մ· Թիէր թիւթիւն իշմէզ , պու սէպէպտէն թարիֆ օլունմազ սուրէթտէ հիատէթլէնտի , չէօյլէ քի , հեր քէս տիթրէմէեէ պաշլատբ , օնտան պէրու , գալէմլէրտէ քիմսէ թիւթիւն իշմէմէքտէ տիր ։

Մ· Թիէր , սաաթ սէքիզ բատտէլէրինտէ պիր ազ թաամ լտէր , վէ ասլա վագբթ զայպ իթմէքսիզին տէրհալ իշ իլէ մէշզուլ օլուր թա սաաթ 11է գատար ։ Վիւքէլա մէճլիսինտէ պուլունուպ տէ , սաաթ 10 տան 11½ա գատար վագթինի օրատա կէչիրմէեէ մէճպուր պուլունմատբզընտա , էօյլէ թաամընը էօյլէտէն պիր չէյրէք սօնրա իտէր , վէ պատէհու վիւքէլալարը , մէմուրլարը կէօրիւպ , լազըմ կէլէն թալիմաթլարը վիրիր , չիւնքի շունու խաթբրտան չբգարմամալը քի Մ· Թիէր հէր նէ գատար զայէֆ միզաճ իսէ տէ , իսթէր քի կէօզլէրի վէ էլլէրի հէր եէրտէ օլսուն ։

Զօգ տէֆա Մ· Թիէր , էօյլէ թաամընը իթտիքտէն սօնրա , Բարիսին ճիվարլարընա կէզմէեէ չբգբպ , օրտու գուրմուշ ասաքիրէ վիզիթա վիրիր վէ ֆէնենի հարպճա էհէմմիեէթլէրի պուլունան մէվգբլարը սէյր ու թէմաշա էյլէր ։ Մ· Թիէր , վէրսայլը թէրք էյլէմէտիկինտէ , զանընը աճիզանէմէ , սօն վագալարա վէ Էվրօպա տէվլէթլէրի նէզտինտէ իճրա էյլէտիկի օլ մէշհուր մէմուրիեէթէ միւթալիք պիր քիթապ գալէմէ ալմագլա մէշղուլ օլմագտա տբր ։

Միւշարիլէյհ հազրէթլէրի , սաաթ ալթը բատտէլէրինտէ , պիր գաչ տագբգա տիշարբ չբգբպ , շէհիր էմանէթի գօնաղբ էօնիւնտէ վէ Բարիսին իքի թարաֆը աղաճլարլա միւզէյեէն եօլլարտա եօգարբ աշաղը կէզինիր վէ ալէսսէվկէ սաաթ 7 բատտէլէրինտէ խանէսինէ ավտէթ իտիպ , թամ սաաթ սէքիզտէ ախշամ թաամընը իտէր , վէ թաամտան սօնրա սաաթ օն վէ եախօտ օն պիրէ գատար քէնտիլէրինի կէօրմէեէ կէլէն տօսթլարը իլէ լագբրբը իտիպ վագթը կէչիրիր ։

—Բրուսիատա վէ պիթիւն չբմալի Ալմանեատա , իշլէրի թաթիլ իտէն ամէլէլէրին սաեբսբ էքսիլէճէք եէրտէ կիւն պէ կիւն արթմագտա տբր ։

Սայ քի քեաֆֆէյլի սանաթքեարլար , տիւքքեան վէ տէսթկեահլարընը թէրք պիրլէ , իշլէրի թաթիլ էյլէմէքտէ տիրլէր ։

Հէր եէրտէ պիր թագբմշիրքէթլէր թէչքիլ օլունուպ , էսիրլիք պօեունտուրազընը պօղազլարընտան չբգարբպ պիր թարաֆա ամմալարը զբմընտա ամէլէլէրէ տավէթ օգուտմագտա տբրլար։

Մ· տը Պիզմարգ , քէնտի ֆիլթուհաթլարը իլէ սէրխոշ պուլունտուղու հալտէ , պէշէրիճէ մէսէլէսինին պօղաղընտան դավրատբզընը կէօրէրէք վէ իշլէրին զայէթլէ ադբր պիր հալ քէսպ իթտիքլէրինի հիսս իտէրէք , պու տէֆա , ամէլէլէր , քէնտի մաթլուպաթլարընը սուլհ ու սալահ իւզրէ թասահուպ էյլէսինլէր իչին , թէճէմմիւ էյլէմէք հուգուգլարընա մալիք պուլունսունլար նէյլէթի իլէ մախսուս պիր գանունլայիհասը թանզիմ ու թէրթիպ էյլէմէք իւզրէ , Պերլինտէ պիր գօմիսիօն թէշքիլ էյլէմիշ տիր ։

—Տէյլի Թելէկրաֆ զաղէթասընա էկէր իթիմատ իթմէք ճայիզ իսէ , Մ· Թիէր , Ֆբրանսա իլէ Ինկիլթէրա պէյնինտէ մէվճուտ օլան թիճարէթ ահտնամէսի հագգընտա իթտիյի թէքլիֆլէրի թատիլ իթմէեէ լուսի բիզա կէօսթէրմէմէքտէ իմիշ ։

Պու սուրէթլէ , տէմիր եօլլար իչին օլան տէմիր վէ քէօմիւրտէն պու կիւնդէ վիրկի ալընբբ իսէ , պունտան պէօյլէ տախի եինէ այնի վիրկի ալընաճագ , ֆագաթ իսամ վէ եախօտ իշլէնմիշ բամուգտան , թիրէ , պիրա վէ ըսբիրթօտան եիւզտէ 20 զիեատէ վիրկի ալընաճագ տբր ։

———

ԻՆԷԻԼԹԷՐՐԱՏԱ ՍԷՐԽՕՇԼՈՒԳ

Լօնտրատա թապ ու նէշր օլունան Լտվբրթայզբր նամ զաղէթանընը պիր մուխպիրի , աթիտէքի սուրէթտէ եազմբշ տբր ։

«ՏԻՀՇԷԹՖԻՐՄԱ՛ ՀԱՅ ։ Զանն իտէրիմ Մ· Կբլէտբսթբն իտի կէչէն կիւն սէօյլէյէն քի , Ինկիլթէրրատա , իչկիյէ , սէնէտէ 100 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը սարֆ իտիլմէքտէ տիր տէյի ։

«Ինկիլթէրրա էհալիսինի , 38 միլեօն նուֆուս հիսապ իթտիյիմիզտէ - հէր պիր շախս , «եազաշ եազաշ էօլտիւրէն զէհիր» իչին , սէնէտէ 2 լիրա

12 շիլին վէ 7 3/4 բէնա, եախօտ կիւնտէ 1 3/4 բէնա (35 փր.) գատար սարֆ իթմէքտէ օլտուղու անլաշըլըր։

«Ամանն Ալլահ. պիզ նէ՝ սէրիսօշ պիր միլլէթ օլմալըբէրզ։

«Խրիսթիեան մէզհէպինտէ յիմ տէյի էօյիւնէն ալ՝ըր միլլէթ, շարապ, բաղբ, վէ պիրա իչին, կիւնտէ 35 փարա՝մը սարֆ իթսին (իչիտ՝ՀՕրմուսունուզ միլլէթ ճիւնիւնլէրի)։

«Միլլէթճէ իֆլասա չբգմագլըգ հէր հալտէ վուգու պուլաճագ տբր տէյի կէօրիւնիւր, վէ ինկիլիզլերին էօյիւնիւլմիշ օլան գուվվէյի պէտէնիյյէսի, աղ վագբթ զարֆքնտա, կէչմիշ հալլէր սբրասբնա կէչէճէք տիր։

«Շիմտի, պու իքի գաթլը ֆէլաքէթին էօնիւնիւ նա՞սբլ ալմալըբէրզ։

«Պէն ճէսուրլուգլա սէօյլէրիմ քի, ճօնպուլու (1), պույնուզլարբնտան թուլթմալըբէրզ, վէ անը, քէնտի նէֆսինէ ճէպր իտէն պիրիսի օլմագլըբզա մէճպուր գբլմալըբէրզ։

«Ինկիլիզ ճիւնիւնլէրինի, ճէպրէն իչկիտէն կէրի տուրտուրթմալըբէրզ. օլ վագբթ նէ զապթիյէլէրէ միւհթաճիյեէթիմիզ գալբր, վէ նէ տէ ալօգաթլարա»։ (Խ-լ...)

ԲԱՐԻՍ ԴԱՋԻՆՕԼԱՐԸ

Եէնի նէչր օլունան պիր սթաթիսթիգ հիսապբնտան անլաշրլտբզբնտ կէօրէ, Բարիստէ, 5,000 գբթա գահվէ եախօտ գազինօ պուլունուպ, պունլարտա 10–12,000 քիշի իշլէմէքտէ, վէ սէնէտէ 120 միլեօն ֆրանգլըգ իշկի ոիւրիւմէքտէ տիր։

Նասբլ քի Բարիսէ կիտէնլէր պիլիրլեր, գահվէ եախօտ գազինօ խատէմէլերի, այլբգ եախօտ հաֆթալբգ ալմաեբպ, իլլա միշթէրիլերին վերտիքլերի պագշիշ իլէ կէչինիրլեր. մէզքիւր պագշիշին եէօքիւնիւ տախի, աէնէտէ 6 միլեօն ֆրանգա պալիզ օլմագտա իմիշ, եանի իւսթ իւսթէ հէր պիր խբտմէթճիյէ 600 ֆրանք, եախօտ՝ այտա 250 ղշ. տիւշմէքտէ տիր։

ԻՐԱՆՏԱ ԴԲԹԼԲԴ

Հինտիսթանբն Պոմպէյ շէհրինտէն ալբնան խապէրլեր, Իրան մէմալիքինտէ, դբթլբզբն հալէա այնի շիտտէթլէ տէվամ իթմէքտէ օլտուղունու, վէ ֆուդարա թագբմլարբնբն բէք զիեատ սբգբնթբ չէքմէքտէ օլմալարբնբ պիլտիրմէքտէ տիրլեր։

Պոմպէյկաղէթ նամ ինկիլիզ ղաղէթասբ, աթիտէքի սուրէթտէ պէեանբ հալ իյլէմիշ տիր։

«Իրան մէմալիքինին Եէղտ շէհրինտէն, Օգոստոս 22, 25, վէ 29 թարիխլէ ալբնան խապէրլեր, մարաղբ մէվթի չօգ ուզանմբզ օլան գբթլբզբն իւզէրինէ պիր տէ ֆազլա օլարագ, ասլա իշլէյէճէք իշ պուլունմատբզբնտան, շէհրի մէղպուր Զօրօասթրիանլարբն զալուրէթի, տահա զիեատէ արթմբզ օլտուղունու պիլտիրմիշլեր տիր. պիր թարաֆտան տախի, հագդսբզբզ վէ եաղմա, պիւսպիթիւն էհալինին գօլու գանատբնբ դբրմբշլար տբր, վէ էհալի, անբն նէթիճէսի օլարագ շիմոի աճ դալմբշ տբր։

«Էհալի, Եէղտ շէհրինտէ պուլունան խանէլերինի թէրք իտիպ կիթմէքտէ տիրլեր։

«Մ. Կոտրէզին գաբբնտաշբ, ճիվար քէօյլերտէ, ֆիեաթբ բէք չաբուգ սուրէթտէ արթմագտա օլան պուղտայտան 4000 հատ չէյ, զարուր գալմբշ օլանլարա թէվզի էյլէմիշ տիր. վէ մէվճուտ պուղտայբն պագբ գալան դբմբնբ տախի, ասբլ նէֆսի եէզտտէ պիչարէկեանա տաղբթմաեա նիյէթ իտիլմէքտէ տիր։

«Թավրէժ շէհրինտէն ալբնան խապէրլեր տախի շունտան իպարէթ տիրքի, զայէթլէ միւնասիպէթսիզ վագբթտա եաղմուր եաղմբշ օլուպ, սէյլեր, շէհրին պիր գբսմբ պինալարբնբ սիւրիւպ կէօթիւրմիւշլեր տիր։

«Պունտէր Ապպաս շէհրինտէն պիլտիրիլտիյինէ կէօրէ, Մ. Կոտրէզին գաբբնտաշբ օլան խօսրու, Օգոստոսուն 26 սբնտա շէհրի մէզպուրա վասբլ օլմուշ, վէ օրատա, խասթալբգտան վէ աճլբգտան բէք պիւյիւք սբգբնթբտա պուլունան եէթմիշ նէֆէր Բարսի պուլմուշ տուր։

«Պունլարբն եիկիրմի ալթը նէֆէրի պիւյիւք երքէքլեր օլուպ, օն իքի նէֆէրի գարբ, վէ օթուզ իքի նէֆէրի տախի չօճուգ իմիշլեր, վէ անճագ պիր գաչ կիւն մուգատտէմ շէհրի մէզպուրա կէլմիշլեր իմիշ։

«Պունլարտան իքի նէֆէրի էօլմիւշ, վէ իւչ նէֆէրի տախի, պիւյիւք թէհլիքէտէ իմիշլեր։ Բէնտի իհթիեաճլարբ, Պոմպէյ շէհրինտէն կէօնտէրիլէն իեանէ ագճէսի իլէ կէօրիւմիւշ իտի։

«Միւսլիման Հիւքիւմէթ, անլէրին Պոմպէյ շէհրինէ կէօնտէրիլմէլերինի եասագ իթմէքտէ իսէ տէ, սէֆիլիքտէ պուլունանլարբն կիթմէլերինէ միւսաատէ իթմէյէ Հիւքիւմէթի մէզքիւրէյի գանտբրմագ իւզրէ ճահոլար իտիլմէքտէ տիր։»

—Մ. Կամպէթթա, էվլէնէճէք օլուպ, սեպտեմբեր 4 տէ Լօթ–է–Կարօնուն ճիւմհուրիյէթ Շէհիր էմինի պուլունմուշ օլան Մ. Օտոյուն դբզբնա Նիշանլանմբշ տբր։

—Թան նամ Բարիս ղաղէթասբնտա, շէօյլէ օգունմուշ տուր։

«Էլիմիզտէ, Սթրազպուրկ շէհրինտէն Բարիստէ իսքեան իթմէքտէ օլան պիր Ալզասլբյա իրսալ գբլբնան պիր մէքթուպ պուլունմագտա տբր։

«Մէզքիւր մէքթուպ, Ալմանեա բոսթախանէսինտէ այբլմբշ, վէ մէքթուպու եազանբն իսմի ալբնարագ, ատրէս իլէ պէրապէր, մէքթուպուն արգասբնտա եազբլմբշ տբր։ Պատեհու մէքթուպուն անվբլօբու թէքբարէն գաբանբպ, իւզէրինտէ աթիտէքի լուղէթլէր պուլունան պիր տէ մէօհիւր վուրուլմուշ տուր։

«Սթրազպուրկ Բոսթա իտարէսինին «էմրի ալիսի իլէ, բէսմէն այբլմբշ տբր։»

«Դավղա վագթինտէ ճարի օլան մէզքիւր մուամէլաթբն, դավղա պիթտիքտէն սոնրա սուլհ վագթինտէ տախի տէվամ իթմէսի իւզէրինէ թէճաճիւպ իտէճէք սէպէպլէրիմիզ վար տբր։»

—Բրուսիա Հիւքիւմէթի, Ֆրանսա մուհարէպէսի հէնկեամբնտա, ճէնուպի Ալմանեա հիւքիւմէթլէրի թարաֆքնտան սէֆէրէ կէօնտէրիմիշ օլան ասաքիր ֆբրգալարբնա գօմանտանլբգ իտէն ժէնէրալլարբ տէյիշթիրիպ, անլէրին եէրինէ Բրուսիա օֆիչեալլարբ կէչիրմէքտէ տիր։

Ժէնէրալ Սիւլբնակէլ, Վիւրթէմպէրկ Գբրալբզբնբն Ֆբրգայի ասքէրիյէսի պաշբնա կէչիրիլմիշ տիր. վէ ժէնէրալ Տէկէքսֆէլտ վէ ժէնէրալ Քէլլէր տախի, քի Ալզաս մուհարէպէսինտէ պիւյիւք իշլեր կէօրմիշլեր իտի, նակէհան քէնտի գօմանտալարբնտան տիշմիշլեր, վէ քէնտի եէրլէրինէ, Բրուսիալբ ժէնէրալլար կէչէճէք տիր։

Աճէպա ճէնուպի Ալմանեա հիւքիւմէթլէրի, քէնտի էլլէրի իլէ քէնտիլէրինի նէ հալէ վազ իյլէմիշ օլտուքլարբնբ կէօրէպիլէճէք գատար, ֆիւթուհաթ սէրիսօշլուղունտան այբլմբշ՝լարմբ տբր։

—Պավիէրա գբրալբ, պիզզաթ քէնտինին իհտաս իյլէմիշ օլտուղու նիշանբն կրան գօրտօնունտան պիր գբթասբնբ, Պէլճիգա գբրալիչասբնա կէօնտէրմիշ տիր։

Պէլճիգա Դբրալիչասբ հազրէթլէրի 1870–71 սէնէլէրի մուհարէպէսինտէ եարալբլարբ գայբրմագ իւզրէ, գատբնլարտան միւրէթթէպ վէ Դբրմբզբ խաչ նամբնտա պիր ճէմիյէթ թէչբիլինէ էօն աեագ օլմուշ, վէ գատբնլար գօմիթէսինի քէնտի հիմայէսի թահթբնա ալարագ, եարալբլարբն գայբրբմասբ իչին լազբմ կէլէն էշանբն թէտարիքինէ մախսուս օլմագ իւզրէ Պբրիսէլ սէրայբնտա տախի, պիր իշ մահէլի աչմբշ իտի։

Պու տէֆա, Պավիէրա գբրալբնբն, միւշարիլէյհա հազրէթլէրինէ կէօնտէրմիշ օլտուղու մէգքիւր նիշան, անլէրէ գարշբլբգ պիր միւքեաֆաթ օլաճագ տբր։

—«Իսբանեա միւքէլասբնբն, Իսբանեա գբրալբզբնբն կէրէք խասրիճի վէ կէրէք տախիլի տէյեուանթբնբն ֆայիզլերի իւզէրինէ եիւզտէ 18-վերկի գօյմագբզա տայիր օլան թասավվուրու, տէր Բարիսին Ֆրանս նամ ղաղէթասբ «տէյիլ եալբնբզ Ինկիլթէրրատա, իլլա Իսբանեա սէհիմ սահիպլերի պուլունան հէր մէմալիքտէ տախի էօյլէ պիր հէյէճան հուսուլէ կէթիրմիշ տիր քի, Մատրիտ հիւքիւմէթի, մէզքիւր նիյէթինտէն կէրի տուրմաեա մէճպուր օլաճագ տբր։

«Ֆիլ վագբ ախղ օլունան էն սօն խապէրլեր, մէզքիւր թասավվուրուն թէրք իտիլէճէյինի մէմուլ իթմէքլիյէ հագդ վիրիեօրլար»։

—Պավիէրա հիւքիւմէթի իլէ Բարա հազրէթլէրի պէյնինտէ քեամիլէն գաթի մուամէլէ օլունմասբ, արթբգ օլմուշ պիթմիշ պիր շէյ տիր։

Բարանբն եանբլմազլբզբնբ դապուլ իթմէեէն Դաթօլիք Պավիէրանբն միւշարիլէյհ հազրէթլէրի նէզտինտէ մասլահաթկիւզարբ պուլունմուշ օլան գօնթ Բօֆքիրխենդ, Մինիխսէ չբզրբմբշ տբր։

—Դօմիւն աղալարբնտան պուլունան Թրիտօն նամ պիր ատէմ, Պբրիսէլէ գաչմբշ վէ շէհրի մէզպուրտա վէֆաթ իտիպ, քէնտի վարիտաթբնբ, ժէնէրալ Լօտէ թէրք իյլէմիշ իտի։

Իշթէ մէրգումուն վասիյէ թնամէսի սուրէթի։

15 յունիս 1871

«Պէն, սահիպ իմզա Ժ. Թրիտօն, Սէրպէսիյէթ տավասբնբն, շիմտիքի հալտէ ղայպ օլմուշ օլտուղունու, վէ էօլիմսաաթբմբն եագլաշմագտա պուլունտուղունու կէօրտիյիմտէն, քէնտի վարիտաթբմբ, պէնիմ տօսթում վէ հէմշէհրի ըէֆիքիմ օլան Լօտէ միրաս պբրագբրբմ, տօղրուտան տօղրու շուշարթ իլէ քի, մէզքիւր վարիտաթբմբ, ախզբ ինթիգամ հազբրլամաեա գուլլանաճագ տբր։

«Ալէնէն պէեանբ արղու իտէրիմ քի, պէնիմ ֆամիլեամ, հիչ պիր սուրէթլէ պէնիմ վէրասէթիմէ միւտախէլէ իթմէյէճէք տիր։

«Ժ. ԹՐԻՏՕՆ

«Բարիսին Գօմիւն Ազասբ»

—Գաթլէ հիւքմ օլունան ֆէրրէ վէ քէնտի հէմթէօհմէթլերի, մուհաքէմէ իտիլտիքլէրինտէ, շահիտլերտէն պիրիսի պէեան իյլէմիշ իտի քի, ըէհին մագամբնտա ալբ գօնմուշ ատէմլերին (Բարիս սէրբիսգորոսունուն վէ սայիրէնին) իւզէրինէ էն էվվէլ աթէշ իտէն պիր գարբ իտի։

Մէրգումէ գարբ, էլինտէքի ըիվոլվբր թապանճասբնբ եօգարբ դալտբրարագ, վէ Մօնսէյնեէր Սիւրաեա տէօնէրէք, «մէրհամէթ իտիլմէսինի՞մի թալապ իթմէքտէսին, իշթէ սանա օլունաճագ մէրհամէթ» տէմիշ, վէ թապանճայբ, միւմայիլէյհ բահիպին իւզէրինէ պօշալթմբշ իտի։

Պու տէֆա, Բարիսին Ֆիկարօ նամ ղազէթասբնտա օգունտուղունա կէօրէ, մէրգումէ պէտնամ վէ ղազապնաք գարբ, Սէն Լազար նամ մահպէստէ պաշգա պիր ճիւնհա իլէ մահպուս իտիլմիշ պուլունտուղու հալտէ թանբլմբշ, վէ վէրսայլա կէօնտէրիլէճէք իմիշ։

—Սէն Բէթրսպուրկտան Նպ. 17 թարիխլէ պիլտիրիլտիյինէ կէօրէ, Ռուսիա իմբէրաթօրու հազրէթլէրի, էվվէլիսի կիւնիւ, Մօսգուայա կիթմէք իւզրէ, Գբրբմտան եօլա չբգմբշ տբր։

—Պիւթիւն Ալմանեա իչին պիր Հարպ խազինէսի թախսիս օլունմասբ միւճատէլէսինտէ, Բրէնս Պիզմարգ պիր նութգ սէօյլէմիշ օլուպ, մէզքիւր նութգտա, աթիտէքի տիգգաթա շաեան ճիւմլէլերի պէեան իյլէմիշ տիր։

«Լէկէր Բրուսիատա, պիր Հարպ խազինէմիզ պուլունմուշ օլմասա իտի, բէք աշիքեար կէօրիւնտիյիւ կիպի, կէրէք Պավիէրա վէ կէրէք Բրուսիա թօբրաղբնտա, Բէն նէհրինին թէքմիլ սօլ գբեբսբնբ մուհաֆազա թահթբնա ալմագլբզա քիֆայէթ իտէն պիր գաչ կիւնիւ դաղանմաեա միւքթէտիր օլամաեաճագ իտիք. օլ վագբթ, Բէն գալէալարբնբն տար կէչիտլերինտէն տիշարբ չբգմաեա մէճպուր դբլբնաճագ իտիք, վէ Ֆրանսբզլարբն, Բէնին սօլ գբեբսբնբ զապթ իթմէլերինտէն, վէ իհթիմալտէն օլտուղու իւզրէ, Թուրքօսլար վէ այնի գապիլտէն օլան սայիր ասաքիր ֆբրգալարբ քէնտի խասարաթլարբնբ լիճրա իյլէյէրէք Ֆրանքֆօրթտա չայբ կէչմէլերինտէն սօնրա, թէքբարէն Բէնին սօլ գբեբսբնբ էլիմիզէ կէչիրէպիլէճէք իտիք»։

Պիրաղտահա աշաղբտա, Բրէնս Պիզմարգ չէօյլէ սէօյլէմիշ տիր։

«Ալմանեա իմբէրաթօրլուղու, քէնտի քէնտույի հիւճումոան մուհաֆազա իտէճէք պիր մէվգբտա սագլամալբ տբր։

«Էվրոպատա, պէօյլէ պիր մէրքէզ մէվգբ թուութան, վէ տիշմէնին, քէնտինի պասապիլիր իչ տէօրթ սինօրու պուլունան պիր մէմալիք, Պիւյիւք Ֆրէտէրիքին վիրմիշ օլաուղու իպրէթ սիւլուք իթմէլի տիր։

«Պիւյիւք Ֆրէտէրիք, եէտի եբլբգ Մուհարէպէտէն էվվէլ, քէնտինին իչինէ ալբնաճագ օլան ադբն, քէնտի պաչբ իւզէրինտէ պիւսպիթիւն էօրիւլիւպ պիթմէսինէ պէքլէմէտի, իլլա, նակէհան խասիմանէ պիր հարէքէթէ չբգբշարագ, մէզքիւր ադբ եբրթտբ։

«Նէ զէման մուհարէպէնին էօնիւ ալբնամագ իսէ, օլ վագբթ Հիւքիւմէթին պօրճու, մէմալիքէ էն ադ թէհլիքէ իսապէթ իտէրէք մուհարէպէ իտիլէպիլիր օլան սբրայբ սէչմէք տիր»։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԵԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնճէմպիհ բաղարբնտա
Ն՝ο. 29 Իբսի խանբնտա։

---

(1) Ինկիլթէրրատա, չիշմանլանմբշ օլան ճիւնիւնլէրէ, իսթիհզա նէվինտէն օլարագ ճօնպուլ չբզբրբրբր։